

Adı Soyadı: Mert Demir

Soru 1:Goethe “3000 yıllık geçmişinin hesabını yapamayan insan, günöbirlik yaşıyan insandır.” diyordu. Biz gerçekten biliyor muyuz tarihimizi? Gelecek için planlar yapıyoruz. İlerlemek, kendimizi geliştirmek, ailemize ve çocuklarımıza iyi bir gelecek vermek için, toplumumuz için, ölkemiz için çalışıyoruz. Ama geleceğe yön verebilmek için geçmişini bilmek gerekmez mi? Ağacın köküne su dökmeden meyve almak mümkün değilse tarihi bilmeden geleceğe adım atmak da mümkün değildir.

Goethe “3000 yıllık geçmişinin hesabını yapamayan insan, günöbirlik yaşıyan insandır.” sözü ile neyi vurgulamıştır? Açıklayınız.

Cevap: Goethe'ye göre tarih bilinci olmayan insan, geleceği planlayamaz. Sadece o günü kurtarmaya çalışır. Geçmişten ders almadığı için sürekli aynı hataları yapabilir. Bu yüzden toplumların ve bireylerin geçmişlerini iyi bilmesi gerekir.

Soru 2: Tarih öğrenmenin günümüz toplumsal sorunlarının çözümüne nasıl katkı sağlayabileceğini somut bir örnek vererek açıklayınız.

Cevap: Günümüzdeki en büyük sorunlardan biri internetteki bilgi kirliliğidir. Tarihte Matbaa'nın icadını öğrenirsek, o zaman da kitaplar basılarak yanlış bilgilerin yayıldığını görebiliriz. O dönemde insanlar nasıl bununla başa çıktıysa, biz de internetteki bilgi kirliliğiyle öyle başa çıkabiliriz.

Amasya
Görüşmelerinin
yapılması

Mebusan
Meclisinin
toplanması

Misak-ı millî
kararlarının
alınması

İstanbul'un
itilaf devletleri
tarafından işgal
edilmesi

Büyük Millet
Meclisinin
açılması

Soru 3: Yukarıda verilen bilgi kutucukları arasındaki sebep-sonuç zincirini belirleyin. Eğer bu zincirin herhangi bir halkası koparsa tarihî bilgilerin değerlendirilmesinin nasıl etkileneceğini açıklayın.

Cevap: Sıralama doğrudur. Amasya Görüşmeleri olunca Mebusan Meclisi toplandı. Orada Misak-ı Millî kararları alındı. İtilaf Devletleri de Ankara'da Büyük Millet Meclisi açılсын diye İstanbul'u işgal etti. Zincirin bir halkası koparsa sonraki olay olmazdı. Mesela meclis toplanmasa Misak-ı Millî olmazdı.

Soru 4: İngiliz tarihçi John Tosh “Tarihin Peşinde” adlı eserinde tarihçinin görevini şu sözlerle ifade etmiştir. “İnceleyeceği çağın insanının kimliğine bürünüp dünyayı onun gözlerinden görerek ve mümkün olduğu kadar onun standartlarıyla değerlendirerek o insanın neyi, niçin yaptığını bulmaktır.”

Bu sözle tarihsel bilginin üretiminde ne tür bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiği vurgulanmaktadır?

Cevap: Bu sözde tarihçinin geçmişteki insanlara sempati duyması gerektiği anlatılıyor. Onların neden öyle davrandığını anlamak için onlara hak vermeli ve onları savunmalıyız. Yoksa onlara haksızlık etmiş oluruz.

Soru 5: Tarih, belgelere dayanarak yazılır. Geçmişle ilişkimizin tek yolu ondan kalanları incelemek, anlamak, yorumlamaktır. Geçmişin aydınlatılması bizi geçmişe götürecek belgeler yardımıyla gerçekleşir. Kimi tarih yazıcıları belgelerin “konuştuğunu” söylerler. Yazdıklarından çok tarihî belgeler konuşur, kendileri konuşmaz. Belgeler tarafsızdır. Belgelere “Konuşun!” denir ve belgeler “konuşmaya” başlar. Onlara göre tarih, olup bitenlerin çarpıtılmadan, doğru anlayıp doğru konuşturularak anlatıldığı ve raporla dile getirildiği bir geçmiştir. Kendinizden hiçbir şey katmadan belgeyi belge olarak konuşturduğunuzda bilimsel tarih yazıcılığını başarmış olursunuz. “Ne, nerede, ne zaman, nasıl, neden, kimler tarafından gerçekleştirilmiştir?” sorularını olduğu gibi yanıtlayan bir rapor hazırlarsanız tarihî gerçeği ortaya çıkarmış olursunuz.

Bu metinde bilimsel tarih yazıcılığının başarılması için ne tür bir yaklaşım önerilmektedir?

Cevap: Metinde bilimsel tarihçilik için belgelere bağlı kalmak gerektiği anlatılıyor. Tarihçi kendi yorumunu katmadan, bir olay ne zaman, nerede, kimler tarafından ve neden yapılmış gibi soruları sadece belgelere bakarak cevaplamalıdır. Bu tarafsız olmanın yoludur.

Soru 6: Mustafa Kemal Atatürk’ün “Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan, yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır.” sözü ile neyi vurguladığını açıklayınız.

Cevap: Atatürk bu sözyle, tarihi yazan kişinin, tarihi yapan kişi kadar önemli olduğunu ve onun yaptıklarını doğru anlatması gerektiğini vurgulamıştır. Tarihçi, olayları değiştirmeden, olduğu gibi aktarmakla yükümlüdür. Bu, gerçeğe karşı bir sorumluluktur.
